

Inzicht in de nieuwe RJ 610-standaard voor pensioenfondsen in twaalf veelgestelde vragen

KPMG Asset Management & Pensions

September 2024

Inzicht in de nieuwe RJ 610-standaard voor pensioenfondsen in twaalf veelgestelde vragen

Recent is de nieuwe verslaggevingsstandaard RJ 610 voor pensioenfondsen gepubliceerd. De RJ 610-standaard is ingrijpend aangepast naar aanleiding van de implementatie van de Wet toekomst pensioenen (Wtp) per 1 juli 2023. De aangepaste RJ 610 heeft grote impact op het verslaggevingsproces en de uiteindelijke jaarrekening van pensioenfondsen. In deze publicatie maken we de belangrijkste wijzigingen in de RJ 610-standaard inzichtelijk aan de hand van twaalf veelgestelde vragen.

1. Wat is de ingangsdatum van de nieuwe RJ 610-standaard en op welke pensioenfondsen is deze van toepassing?

De nieuwe RJ 610-standaard is van toepassing op verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2025. De standaard geldt voor alle pensioenfondsen in Nederland, dus ook voor pensioenfondsen die nog niet zijn overgegaan naar het nieuwe pensioenstelsel of helemaal niet over zullen gaan.

De reikwijdte van de standaard blijft verder ongewijzigd. Dit betekent dat RJ 610 van toepassing is op alle Nederlandse pensioenfondsen die onder de Pensioenwet (Pw) of de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb) vallen. Dit geldt dus ook voor pensioenfondsen die als Algemeen pensioenfonds (APF) zijn ingericht. Voor premiepensioeninstellingen (PPI's) blijft ongewijzigd de separate standaard RJ 611 van toepassing.

Er zijn binnen de RJ 610-standaard enkele paragrafen die op specifieke situaties toezien, zoals pensioenfondsen die alleen een pensioenregeling onder het Financieel Toetsingskader (FTK) blijven uitvoeren. Indien van toepassing wordt dit bij de betreffende paragrafen expliciet benoemd.

RJ 610.101; RJ 611.101

2. Hoe wordt het 'invaren' naar het nieuwe pensioenstelsel verwerkt in de verslaggeving?

In het nieuwe pensioenstelsel kunnen pensioenfondsen de bestaande pensioenrechten en -aanspraken overzetten naar een nieuwe pensioenpremieregeling. Dit wordt aangeduid met de term 'invaren'. Volgens de Pensioenwet wordt het invaren behandeld als een (interne) collectieve waardeoverdracht (CWO). Het invaren leidt in de jaarrekening tot een verschuiving van de beleggingen voor risico pensioenfonds naar beleggingen voor risico deelnemers. Hetzelfde geldt voor de technische voorzieningen (verschuiving van risico pensioenfonds naar risico deelnemers). Net als bij een reguliere collectieve waardeoverdracht worden de mutaties via de staat van baten en lasten verwerkt.

RJ 610.0; RJ 610.319

3. Houdt de nieuwe RJ 610 rekening met situaties waarin pensioenfondsen zowel een pensioenregeling onder het huidige FTK als een nieuwe premieregeling onder de Wtp uitvoeren?

Ja, hier wordt in de nieuwe RJ 610-standaard rekening mee gehouden. Pensioenfondsen die niet invaren maar wel een nieuwe premieregeling onder de Wtp gaan uitvoeren, moeten de tot dat moment opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten in een te onderscheiden financieel geheel (gescheiden van de nieuwe premieregeling) onderbrengen. Dit volgt uit artikel 150I lid 7 van de Pensioenwet.

Per pensioenregeling dienen er gescheiden financiële vermogens te worden aangehouden. Dit betekent dat alle vermogensbestanddelen, zoals beleggingen maar bijvoorbeeld ook eventuele materiële vaste activa (kantoorpanden in eigen gebruik) en liquide middelen, toegerekend moeten worden aan de verschillende regelingen (FTK of Wtp).

RJ 610.106a

4. Hoe ziet de presentatie van de balans en de staat van baten en lasten eruit als er meerdere regelingen worden uitgevoerd?

Indien een pensioenfonds zowel regelingen uitvoert onder het huidige FTK als onder de Wtp, dienen deze gescheiden te worden gepresenteerd in de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht. De regelingen worden in verschillende kolommen gepresenteerd, vanwege de wettelijke eis van strikte vermogensscheiding (zie toelichting onder vraag 3). Naast de kolommen voor de FTK-regeling(en) en de Wtp-regeling(en) dient er ook een totaalkolom te worden gepresenteerd. Dit geldt voor zowel de balans, de staat van baten en lasten als het kasstroomoverzicht. In de bijlage van RJ 610 zijn de voorbeelden van de hoofdoverzichten opgenomen. Volledigheidshalve hebben wij deze ook opgenomen in deze publicatie (zie bijlage I).

Ieder gescheiden vermogen, in feite dus elke pensioenregeling, dient afzonderlijk te worden toegelicht in zowel het bestuursverslag als de jaarrekening. Er hoeft geen verdere toelichting op de totaalkolom te worden opgenomen.

RJ 610.106; RJ 610.106a

5. De Wtp introduceert een aantal nieuwe reserves, zoals de risicodelingsreserve en de solidariteitsreserve. Hoe wordt hiermee omgegaan in de jaarverslaggeving?

Inderdaad introduceert de Wtp een aantal nieuwe reserves, waarbij de aanduiding 'reserve' niet zonder meer overeenkomt met de reguliere terminologie van de jaarverslaggeving. RJ 610 maakt in dit kader onderscheid tussen zogenoemde 'bestemmingsreserves' en 'bestemmingsfondsen'. De term 'bestemmingsreserve' is in het huidige stelsel al gemeengoed, denk bijvoorbeeld aan de bestemmingsreserve premie-egaliseringsreserve, en blijft dus bestaan. Bestemmingsreserves zijn onderdeel van het toetsvermogen en worden als zodanig gepresenteerd in de balans.

Gerelateerd aan de solidaire of flexibele premieregeling onder de Wtp is de nieuwe terminologie 'bestemmingsfondsen' geïntroduceerd. Deze bestemmingsfondsen worden separaat gepresenteerd als onderdeel van het eigen vermogen, omdat hieraan een beperkte bestedingsmogelijkheid is gegeven en deze beperking door derden (bijvoorbeeld sociale partners) is aangebracht. De Wtp maakt onderscheid tussen de solidariteitsreserve, de risicodelingsreserve en het compensatiedepot. Indien gevormd, worden deze vermogensbestanddelen in de jaarrekening gepresenteerd als risicodelingsfonds, solidariteitsfonds en compensatiedepot. Deze posten worden als bestemmingsfondsen gepresenteerd onder het eigen vermogen, maar worden niet meegenomen in de berekening voor het minimaal vereist eigen vermogen. Het toetsvermogen en de bestemmingsfondsen vormen samen het totaal eigen vermogen van het pensioenfonds.

Mutaties in zowel de bestemmingsreserves als de bestemmingsfondsen lopen via de bestemming van het saldo van baten en lasten (niet via de staat van baten en lasten zelf). In de jaarrekening dient onderaan de staat van baten en lasten (na het saldo van baten en lasten) te worden vermeld op welke bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen het saldo wordt bijgeboekt respectievelijk afgeboekt, of welke andere bestemming het saldo van baten en lasten krijgt.

RJ 610.0; RJ 610.239a t/m 610.239c

6. Maakt de operationele reserve ook deel uit van het eigen vermogen?

Ja, de operationele reserve maakt deel uit van het eigen vermogen. De operationele reserve wordt op het moment van invaren – indien van toepassing – gevormd en moet een minimale omvang hebben voor de ex ante te bepalen resultaten op risicoverzekeringen, de situatie van 'geen premie, wel recht' en wijzigingen die met terugwerkende kracht worden doorgevoerd. De operationele reserve maakt op het moment van 'invaren', dus bij initiële vorming, geen deel uit van het eigen vermogen ter berekening van het minimaal vereist eigen vermogen. Na het moment van invaren is de operationele reserve echter onderdeel van de overige reserves.

RJ 610.0

7. Is de operationele reserve hetzelfde als de huidige kostenvoorziening voor excassokosten?

Nee, dit zijn twee verschillende posten. De nieuwe RJ 610 onderkent een voorziening voor operationele kosten. Deze voorziening omvat de operationele kosten die gepaard gaan met het doen van toekomstige pensioenuitkeringen. In de jaarrekening dient deze balanspost separaat te worden opgenomen als voorziening operationele kosten onder de technische voorzieningen (RJ 610.244). Dit is in tegenstelling tot de huidige verslaggeving, waar de opslag voor toekomstige excassokosten veelal deel uitmaakt van de technische voorziening zelf.

De wijziging in de presentatie van de kostenopslag c.q. voorziening operationele kosten is van toepassing voor zowel pensioenfondsen die zijn ingevaren als pensioenfondsen die niet zijn ingevaren. De wijziging dient in de jaarrekening over boekjaar 2025 te worden verwerkt als een stelselwijziging. Dit betekent dat de vereisten uit hoofde van RJ 140 Stelselwijzigingen van toepassing zijn.

De achtergrond van de wijziging is dat duidelijk zichtbaar is dat de operationele kosten niet ten laste komen van uitkeringen aan deelnemers (die zijn opgenomen in de voorzieningen voor pensioenverplichtingen).

In de toelichting dienen de veronderstellingen die voor de bepaling van de voorziening voor operationele kosten zijn gebruikt te worden vermeld. Tevens dient een mutatieoverzicht te worden opgenomen.

RJ 610.0; RJ 610.244; RJ 610.275a; RJ 610.257b; RJ 140 Stelselwijzigingen

8. Introduceert RJ 610 nieuwe grondslagen voor de waardering van beleggingen en de technische voorzieningen?

Nee, RJ 610 introduceert geen nieuwe waarderingsgrondslagen. Voor de beleggingen blijft waardering op reële waarde (marktwaaarde) voorgeschreven. Omdat er onder het nieuwe stelsel alleen nog premieregelingen zijn, zal de voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers in de basis gelijk zijn aan de beleggingen voor risico deelnemers. Voor deze voorzieningen zijn dus geen complexe, actuariële berekeningen meer benodigd. In de toelichting dient per pensioenregeling te worden aangegeven op welke wijze deze beleggingen voor risico deelnemers aansluiten op de voorziening pensioenverplichtingen risico deelnemers.

RJ 610.209; RJ 610.216; RJ 216b; RJ 610.266

Definitie soorten rendementen onder de Wtp (RJ 610.0)

Beschermingsrendement

De vermogensbijschrijving die ervoor zorgt dat de, uit het opgebouwde pensioenvermogen te financieren, toekomstige pensioenuitkeringen en lopende pensioenuitkeringen nominaal stabiel blijven, dat wordt gefinancierd vanuit het totaal behaalde rendement en looptijdafhankelijk wordt toebedeeld aan de vermogens op basis van marktwaardering, waarbij toedelingsregels worden gehanteerd.

Overrendement

Het saldo van het totaal behaalde rendement op de beleggingen, de ontwikkeling van de levensverwachting en het sterfteresultaat en het toebedeelde beschermingsrendement op basis van de toedelingsregels.

Projectierendement

Het ingerekende toekomstig rendement voor de vaststelling van variabele uitkeringen.

9. Hoe worden de beleggingsrendementen gerelateerd aan de solidaire en flexibele premieregeling verwerkt in de jaarrekening?

Met de Wtp worden nieuwe begrippen als 'het beschermingsrendement', 'het projectierendement' en 'het overrendement' geïntroduceerd. Deze begrippen zijn overgenomen in RJ 610, waarbij pensioenfondsen dienen te vermelden op welke wijze de verschillende beleggingsrendementen zijn bepaald. Tevens moet worden toegelicht op welke wijze de beleggingsrendementen zijn toegerekend aan de voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemer en de bestanddelen van het eigen vermogen (bijvoorbeeld bestemmingsreserves of bestemmingsfondsen). Het onderscheid tussen beschermingsrendement en overrendement is alleen van toepassing bij de solidaire premieregeling. Het projectierendement is ook relevant voor de flexibele premieregeling.

In de staat van baten en lasten volstaat het opnemen van de posten 'beleggingsresultaten risico pensioenfonds' en 'beleggingsresultaten risico deelnemers'. Net als in de huidige verslaggeving dienen de beleggingsresultaten in de toelichting te worden gesplitst in directe en indirecte beleggingsresultaten. De vermogensbeheerkosten dienen zichtbaar in mindering te worden gebracht op de beleggingsresultaten. Transactiekosten kunnen worden gesaldeerd met de gerelateerde beleggingsopbrengsten.

RJ 610.0; RJ 610.267a; RJ 610.302; RJ 610.314

10. Wat is de impact van de nieuwe RJ 610 op de financiële rapportages en het jaarwerkproces?

Voor pensioenfondsen die een solidaire of flexibele premieregeling onder de Wtp gaan uitvoeren, is de impact van de nieuwe RJ 610 behoorlijk groot. De nieuwe RJ 610-standaard kent een nieuwe presentatie van de hoofdoverzichten (balans, staat van baten en lasten en kasstroomoverzicht), er worden nieuwe posten geïntroduceerd (zoals de bestemmingsfondsen en nieuwe soorten beleggingsrendementen) en er gelden nieuwe toelichtingsvereisten. De voorbeeldjaarrekeningen en rapportagemodellen waar pensioenfondsen en hun uitvoeringsorganisaties veelal mee werken, zullen dus ingrijpend veranderen. Ook het rapportageformat voor de maand- en kwartaalstaten ten behoeve van toezichthouder DNB zijn aangepast in lijn met de nieuwe RJ 610 om zoveel mogelijk eensporige verslaggeving te waarborgen.

Het 'invaren' zelf is een bijzondere gebeurtenis en kan qua verslaggeving een aantal complexiteiten met zich meebrengen. Het is dan ook belangrijk dat deze transactie, die zoals gezegd als een interne collectieve waardeoverdracht wordt verwerkt, goed wordt toegelicht in de jaarrekening.

Pensioenfondsen dienen ook een proces in te richten voor mutaties in de posten die via de bestemming van het saldo van baten en lasten worden verwerkt (zoals de bij- en afboekingen aan de bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen). Omdat er maandelijks gerapporteerd moet worden aan DNB, zal dit proces ook maandelijks uitgevoerd moeten worden. Het kan praktisch zijn om maandelijks het saldo van baten en lasten toe te rekenen aan de verschillende onderdelen van het eigen vermogen en per jaareinde de toerekening te formaliseren middels een eindafrekening.

Gezien het grote aantal wijzigingen in de RJ 610-standaard en de potentiële complexiteit van de standaard is het belangrijk dat pensioenfondsen en uitvoeringsorganisaties tijdig starten met het voorbereiden op de aangepaste financiële rapportages en jaarverslaggeving. Voor pensioenfondsen die niet invaren en geen premieregeling onder de Wtp gaan uitvoeren, zijn de gevolgen van de nieuwe RJ 610-standaard uiteraard minder ingrijpend.

11. Stel dat een pensioenfonds per 1 januari 2025 invaart in het nieuwe stelsel. Wat zijn dan de gevolgen hiervan voor de jaarrekening 2024?

Indien pensioenfondsen invaren naar het nieuwe pensioenstelsel, zal een groot aantal besluiten genomen moeten worden door pensioenfondsbestuurders (en sociale partners). Denk bijvoorbeeld aan de inhoud van de nieuwe premiereregeling onder de Wtp en het opstellen van het transitie- en implementatieplan. Deze besluitvorming kan directe gevolgen hebben voor de huidige jaarverslaggeving, bijvoorbeeld omdat nieuwe vorderingen of verplichtingen ontstaan, of omdat voorwaardelijke (latente) aanspraken door de nieuwe afspraken onvoorwaardelijk worden en daarmee impact hebben op de waardering van de technische voorzieningen. Het is dan ook belangrijk dat bij dergelijke besluitvorming de potentiële gevolgen voor de verslaggeving inzichtelijk worden gemaakt.

Het invaarmoment zelf (in dit voorbeeld op 1 januari 2025) wordt beschouwd als een gebeurtenis na balansdatum voor de jaarrekening 2024. Hiervoor gelden de reguliere vereisten zoals opgenomen in RJ 160 Gebeurtenissen na balansdatum. Het invaarmoment wordt beschouwd als een Gebeurtenis na balansdatum die geen nadere informatie geeft over de feitelijke situatie op balansdatum (RJ 160.206). Wel dienen de aard van de gebeurtenis en een schatting van de financiële gevolgen te worden vermeld (RJ 160.404). Ook zal dit toegelicht dienen te worden in het bestuursverslag. Het kan praktisch zijn om in de toelichting aansluiting te zoeken met de verantwoording die opgesteld is in het kader van het tweede toetsmoment over de juistheid en volledigheid van de transitie (waaronder ten minste de berekeningen die ten grondslag liggen aan de verdeling van vermogens en, indien van toepassing, het compensatiedepot, de solidariteitsreserve of de risicodelingsreserve bij invaren).

RJ 160 Gebeurtenissen na balansdatum; artikel 46 lid 4 Besluit uitvoering Pw en Wvb

12. Moet voor de nieuwe regeling ook de zogenoemde ‘SFDR-Annex’ worden opgesteld?

Indien een financieel product, in dit geval dus de pensioenregeling, is aangemerkt als een artikel 8- of artikel 9-product conform de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR), dient in het bestuursverslag de volgende toelichting te worden opgenomen:

- voor een financieel product als bedoeld in artikel 8, lid 1 van de SFDR een beschrijving van de mate waarin aan de ecologische of sociale kenmerken is voldaan;
- voor een financieel product als bedoeld in artikel 9, lid 1, 2 of 3 van de SFDR een beschrijving van het algemene duurzaamheidsgerelateerde effect van het financiële product aan de hand van relevante duurzaamheidsindicatoren; of,
- indien een index als referentiebenchmark is aangewezen, een vergelijking tussen het algemene duurzaamheidsgerelateerde effect van het financieel product met de effecten van de aangewezen index en van een brede marktindex aan de hand van duurzaamheidsindicatoren.

Bovenstaande toelichting zal per financieel product, en dus per pensioenregeling, opgenomen moeten worden. In de praktijk zien we dat de zogenoemde SFDR-Annex veelal wordt opgenomen in een bijlage in het jaarverslag.

RJ 610.507

Bijlage: Voorbeelden hoofdoverzichten RJ 610 Pensioenfondsen

Voorbeeld balans pensioenfonds:

Balans per 31 december jaar XXXX	Totaal	WTP regeling	Ftk regeling
		Verwijzing naar toelich- ting ¹	Verwijzing naar toelich- ting
ACTIVA			
Beleggingen voor risico pensioen- fonds			
Vastgoedbeleggingen	xxxx	xxxx	xxxx
Aandelen	xxxx	xxxx	xxxx
Vastrentende waarden	xxxx	xxxx	xxxx
Derivaten	xxxx	xxxx	xxxx
Overige beleggingen	xxxx	xxxx	xxxx
	xxxx	xxxx	xxxx
Beleggingen voor risico deelnemers			
Vastgoedbeleggingen	xxxx	xxxx	xxxx
Aandelen	xxxx	xxxx	xxxx
Vastrentende waarden	xxxx	xxxx	xxxx
Derivaten	xxxx	xxxx	xxxx
Overige beleggingen	xxxx	xxxx	xxxx
	xxxx	xxxx	xxxx
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	xxxx	xxxx	xxxx
Deelnemingen	xxxx	xxxx	xxxx
Immateriële vaste activa	xxxx	xxxx	xxxx
Materiële vaste activa	xxxx	xxxx	xxxx
Vorderingen en overlopende activa			
Vorderingen uit herverzekering	xxxx	xxxx	xxxx

¹ Een toelichting per post dient per regeling te worden gegeven; zie ook alinea 106a van dit hoofdstuk.

Overige vorderingen	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
Overige activa			
Liquide middelen	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
Andere activa	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-
	€ 0,-	€ 0,-	€ 0,-

Technische voorzieningen			
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds	0000	0000	0000
Voorziening operationele kosten	0000	0000	0000
Overige technische voorzieningen	0000	0000	0000
	0000	0000	0000
Voorziening pensioenverplichtingen risico deelnemers			
	0000	0000	0000
Overige voorzieningen	0000	0000	0000
Langlopende schulden	0000	0000	0000
Overige schulden en overlopende passiva	0000	0000	0000
	0000	0000	0000

Voorbeeld staat van baten en lasten pensioenfonds:

Staat van baten en lasten jaar XXXX	Totaal	WTP regeling	Ftk regeling
		Verwijzing naar toelichting	Verwijzing naar toelichting
BATEN			
Premiebijdragen risico pensioenfonds	xxxxx	xxxxx	xxxxx
Premiebijdragen risico deelnemers	xxxxx	xxxxx	xxxxx
Beleggingsresultaten risico pensioenfonds	+/-xxxxx	+/-xxxxx	+/-xxxxx
Beleggingsresultaten risico deelnemers	+/-xxxxx	+/-xxxxx	+/-xxxxx
Overige baten	xxxxx	xxxxx	xxxxx
	xxxxx	xxxxx	xxxxx
LASTEN			
Pensioenuitkeringen	-/-xxxxx	-/-xxxxx	-/-xxxxx
Pensioenuitvoeringskosten	-/-xxxxx	-/-xxxxx	-/-xxxxx
Mutatie technische voorzieningen			
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds	+/-xxxxx	+/-xxxxx	+/-xxxxx
Mutatie voorzieningen operationele kosten	+/-xxxxx	+/-xxxxx	+/-xxxxx
Mutatie overige technische voorzieningen	+/-xxxxx	+/-xxxxx	+/-xxxxx
	+/-xxxxx	+/-xxxxx	+/-xxxxx
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen risico deelnemers	+/-xxxxx	+/-xxxxx	+/-xxxxx
Mutatie herverzekeringsdeel technische voorzieningen			

	+/-xxxxx	+/-xxxxx	+/-xxxxx
Saldo overdrachten van rechten	+/-xxxxx	+/-xxxxx	+/-xxxxx
Overige lasten	-/-xxxxx	-/-xxxxx	-/-xxxxx
Saldo van baten en lasten	xxxxx	xxxxx	xxxxx
Bestemming van het saldo van baten en lasten:			
Wettelijke reserves	xxxxx	xxxxx	xxxxx
Statutaire reserves	xxxxx	xxxxx	xxxxx
Bestemmingsreserves	xxxxx	xxxxx	xxxxx
Overige reserves	xxxxx	xxxxx	xxxxx
Solidariteitsfonds	xxxxx	xxxxx	n.v.t.
Risicodelingsfonds	xxxxx	xxxxx	n.v.t.
Compensatiedepot	xxxxx	xxxxx	n.v.t.
Totaal saldo van baten en lasten	xxxxx	xxxxx	xxxxx

Voorbeeld kasstroomoverzicht pensioenfonds:

Kasstroomoverzicht jaar XXXX	Totaal	WTP regeling	Ftk regeling
Kasstromen uit pensioenactiviteiten			
Ontvangen premies	----	----	----
Ontvangen in verband met overdracht van rechten	----	----	----
Betaalde pensioenuitkeringen	----	----	----
Betaald in verband met overdracht van rechten	----	----	----
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	----	----	----
Ontvangen uitkeringen van herverzekeraars	----	----	----
Betaalde premies herverzekering	----	----	----
Totaal kasstroom uit pensioenactiviteiten	----	----	----
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten			
Verkopen en aflossingen van beleggingen	----	----	----
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	----	----	----
Aankopen beleggingen	----	----	----
Betaalde kosten van vermogensbeheer	----	----	----
Totaal kasstroom uit beleggingsactiviteiten	----	----	----
Netto-kasstroom in jaar XXXX			
Koers- en omrekeningsverschillen op geldmiddelen	----	----	----
Toename geldmiddelen	----	----	----
Liquide middelen begin jaar XXXX			
Liquide middelen eind jaar XXXX	----	----	----

Samen verder

De overgang naar de Wtp is ingrijpend en vergt een zorgvuldige voorbereiding. Een tijdige betrokkenheid van de accountant is van belang om de transitie goed te laten verlopen. Tijdig en regelmatig met elkaar om tafel gaan is belangrijk voor een soepel lopend transitieproces. KPMG neemt hierin zijn (maatschappelijke) verantwoordelijkheid door klanten proactief te informeren en te ondersteunen.

KPMG ondersteunt pensioenfondsen en -uitvoeringsorganisaties op alle vlakken van de overgang naar de Wtp. Met zijn adviseurs en accountants biedt KPMG niet alleen wettelijk verplichte controles, maar ook doorlopende ondersteuning en advies gedurende het gehele traject. Samen met de sector kijkt het naar de beste manieren om de controle van cijfers, berekeningen en jaarrekeningen effectief uit te voeren, en zo de transitie succesvol te laten verlopen.

Meer informatie?

Heeft u vragen of opmerkingen naar aanleiding van deze publicatie? Neem dan contact op met Wilfred Kevelam.

Wilfred Kevelam

Partner | Head of Pensions Audit

kevelam.wilfred@kpmg.nl
T (030) 658 2404

Niels Boesten

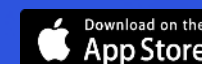
Assistant Manager

boesten.niels@kpmg.nl
T (030) 658 2345

KPMG app

KPMG op social media

© 2024 KPMG Accountants N.V., een naamloze vennootschap en lid van het KPMG-netwerk van zelfstandige ondernemingen die verbonden zijn aan KPMG International Limited, een Engelse entiteit.

Alle rechten voorbehouden.

De naam KPMG en het logo zijn geregistreerde merken die onder licentie worden gebruikt door de zelfstandige ondernemingen die lid zijn van de wereldwijde KPMG organisatie.